

آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه و اصلاحیه آن (شماره ۶۱۵۸۵/ت/۴۲۲۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۲۰)

وزیران عضو کارگروه توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت در جلسه مورخ ۱۹/۱۱/۱۳۸۷ به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۳۱۴۰۱/ت/۴۱۰۴۸ هـ مورخ ۳۰/۰۷/۱۳۸۷ آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- ستاد: ستاد مدیریت و حمل و نقل و سوخت

ب- شورای عالی: شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور

پ- شورای همتا: شورای هماهنگی ترافیک استان

ت- شورا: شورای اسلامی شهر

ث- سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر: سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر تابع شهرداری با اساسنامه مصوب که مدیریت و نظارت بر

سامانه های حمل و نقل عمومی مسافر اعم از انواع تاکسی، ون، مینی بوس، مدی بوس و اتوبوس را بر عهده دارد.

ج - سازمان مدیریت حمل و نقل بار: سازمان مدیریت حمل و نقل بار تابع شهرداری با اساسنامه مصوب که مدیریت و نظارت بر سامانه های

حمل و نقل عمومی بار شهری اعم از شرکت های حمل و نقل بار شهری و حومه ای را بر عهده خواهد داشت.

چ- مدیریت حمل و نقل مسافر: مدیریت حمل و نقل مسافر در شهرهایی که دارای سازمان حمل و نقل همگانی هستند ایجاد شده و مدیریت و

نظارت بر فعالیت سامانه های حمل و نقل مسافر را زیر نظر سازمان حمل و نقل همگانی بر عهده دارد.

ح- مدیریت حمل و نقل بار: مدیریت حمل و نقل بار شهرداری در شهرهایی که دارای سازمان حمل و نقل همگانی هستند ایجاد شده و مدیریت و

نظارت بر حمل و نقل بار را زیر نظر سازمان حمل و نقل همگانی بر عهده دارد.

خ - مدیریت حمل و نقل بار و مسافر: مدیریت حمل و نقل بار و مسافر شهرداری در شهرهایی که فاقد هر یک از سازمان های یاد شده برای

مدیریت امور حمل و نقل بار و مسافر هستند ایجاد شده و مدیریت و نظارت بر حمل و نقل بار و مسافر را بر عهده دارد.

د- شرکت حمل و نقل بار شهری: شخصیت حقوقی که با رعایت مفاد این آیین نامه و مقررات مربوط، باهدف حمل و نقل بار شهری موفق به

اخذ مجوزهای لازم از شهرداری در حمل و نقل بار شده و تحت نظر شهرداری فعالیت می نماید.

ذ- شرکت حمل و نقل مسافر شهری: شخصیت حقوقی که با رعایت مفاد این آیین نامه و مقررات مربوط، باهدف حمل و نقل مسافر شهری

موفق به اخذ مجوزهای لازم از شهرداری شده و تحت نظر موسسه یاد شده فعالیت می نماید.

ر- پروانه اشتغال به حمل بار و مسافر: مجوزی که برای اشتغال به حمل بار و مسافر توسط شخص حقیقی واجد شرایط تحت پوشش

شرکت حمل و نقل برای مدت، خدمت، مسیر و محدوده معین، طبق این آیین نامه و سایر مقررات مرتبط، توسط شهرداری صادر می گردد.

ز- محدوده: بر اساس قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آن ها - مصوب ۱۳۸۴-محدوده شهر عبارت است از حد

کالبدی موجود شهر و توسعه آتی در دوره طرح جامع و تا تهیه طرح مذکور در طرح هادی شهر که ضوابط و مقررات شهرسازی در آن لازم الاجرا

است. شهرداری ها علاوه بر اجرای طرح های عمرانی از جمله احداث و توسعه معابر و تأمین خدمات شهری و تأسیسات زیربنایی در چارچوب وظایف

قانونی مرز کنترل و نظارت بر احداث هرگونه ساختمان و تأسیسات و سایر اقدامات مربوط به توسعه و عمران در داخل محدوده شهر را نیز به

عهده دارند.

ژ- حریم: بر اساس قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آن ها - مصوب ۱۳۸۴-حریم شهر عبارت است از قسمتی

از اراضی بدون فاصله پیرامون محدوده شهر که نظارت و کنترل شهرداری در آن ضرورت دارد و از مرز تقسیمات کشوری شهرستان و بخش مربوط

تجاوز نکند. در این آیین نامه منظور از کلمه «حومه» همان حریم می باشد.

ماده ۲- به موجب ماده (۹) قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت - مصوب ۱۳۸۶- و ماده (۲) آیین نامه اجرایی قانون یاد شده،

حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه (حریم) آن، توسط شهرداری ها مدیریت می شود.

ماده ۳- شهرداری برای انجام وظایف مدیریتی خود در حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه می تواند با توجه به شرایط شهر و

تشکیلات حمل و نقل خود در شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر، سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر و سازمان مدیریت حمل و نقل بار و در

شهرهای دارای سازمان حمل و نقل همگانی، مدیریت حمل و نقل مسافر و مدیریت حمل و نقل بار در سازمان حمل و نقل همگانی شهرداری و در سایر شهرها مدیریت حمل و نقل بار و مسافر تأسیس نماید.

تبصره - سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر می تواند از ادغام سازمان (شرکت) اتوبوس رانی، تاکسیرانی (و در صورت وجود، قطار شهری) به وجود آید.

ماده ۴- برای انجام خدمات حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن، شرکت های حمل و نقل بار یا مسافر درون شهری، در چارچوب مقررات و قوانین مربوط که در قالب تبصره های (۱) و (۲) این ماده تأسیس شده و به ثبت رسیده یا خواهند رسید، تحت مدیریت شهرداری فعالیت می نمایند.

تبصره ۱- اشخاص حقیقی فعال در حمل و نقل باید ظرف دوازده ماه پس از ابلاغ این آیین نامه صرفاً در قالب شرکت تعاونی یا خصوصی ساماندهی شده مجاز به ادامه فعالیت خواهند بود.

تبصره ۲- اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حمل و نقل شهری و حومه ای بار و مسافر موظف اند حداکثر ظرف دوازده ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه و بر اساس برنامه زمان بندی شهرداری، خود را با مفاد آن تطبیق دهند. در غیر این صورت، با اعلام شهرداری، نیروی انتظامی از ادامه فعالیت آن ها جلوگیری خواهد نمود.

ماده ۵- با تصویب این آیین نامه وظایف و اختیارات مشابه اشخاص حقوقی، دستگاه ها، سازمان ها، نهادها، اتحادیه ها، تعاونی ها و تشکل های صنفی فعال از جمله آژانس ها و مؤسسات خودروی کرایه و مانند آن ها در امور حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهرها و حومه، به شهرداری واگذار می گردد و نامبرندگان مذکور موظف اند ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، سوابق، اسناد، مدارک و اطلاعات مربوط را بنا به درخواست شهرداری هر شهر از کارگروه موضوع ماده (۱۰) این آیین نامه طی صورت جلسه، در اختیار شهرداری ها (یا سازمان ها/ شرکت ها و واحدهایی که به نمایندگی از شهرداری معرفی می گردند) قرار دهند.

ماده ۶- شهرداری ها موظف اند با رعایت مقررات مربوط، در موارد ذیل برای مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهرها و حومه آن اقدام نمایند:

الف- مطالعه، تهیه و تنظیم برنامه جامع و هماهنگ برای تعیین خط مشی اجرایی حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و اجرای آن در قالب برنامه های درازمدت، میان مدت و کوتاه مدت پس از تصویب در مراجع ذیصلاح.

ب- آموزش و فرهنگ سازی

پ- مدیریت و استقرار سامانه های هوشمند حمل و نقل (ITS)

ت- مدیریت و توسعه سامانه حمل و نقل عمومی

ث- اعمال ضوابط ایمنی حمل و نقل بار و مسافر

ج- معاینه فنی خودروها بر اساس مقررات مربوط

چ- صدور پروانه بهره برداری شرکت های حمل و نقل بار و مسافر و نظارت بر فعالیت آن ها.

ح- صدور پروانه فعالیت ناوگان حمل و نقل بار و مسافر

خ- صدور پروانه اشتغال افراد در امور حمل و نقل بار و مسافر

د- صدور برنامه و برگ بار ویژه (ترافیکی)

ذ- راه اندازی و اداره پایانه های بار و مسافر شهری و حومه ای

ر- اعمال محدودیت زمانی و مکانی برای حمل و نقل بار و مسافر

ز- نظارت مستمر بر عملکرد و رضایت ذینفعان حمل و نقل بار و مسافر

ماده ۷- تا زمان تدوین و ابلاغ ضوابط ایمنی حمل و نقل بار یا مسافر، آن بخش از آیین نامه ها و دستورالعمل های جاری مربوط به ایمنی حمل و نقل جاده ای بار یا مسافر که قابل استفاده در ایمنی حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه می باشد، ملاک عمل است.

ماده ۸- برای رسیدگی به تخلف در امور حمل و نقل بار و مسافر، هیئت انضباطی سه نفره مرکب از نماینده شهردار، نماینده وزارت کشور و نماینده شرکت های حمل و نقل بار یا مسافر تشکیل شده مطابق آیین نامه های انضباطی مربوط که برابر مقررات در مراجع ذیصلاح تصویب شده یا می شود و

نسبت به تخلف شرکت‌ها و ذینفعان رسیدگی و رأی لازم را صادر می‌نماید.

ماده ۹- دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط به‌ویژه وزارتخانه‌های کشور، تعاون، راه و ترابری، بازرگانی و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، موظف‌اند همکاری و هماهنگی‌های لازم را با شهرداری برای اجرای وظایف مقرر در این آیین‌نامه به عمل آورند.

ماده ۱۰- برای پیگیری اجرای مفاد ماده (۵) این آیین‌نامه در استان‌ها، کارگروهی به ریاست استاندار و متشکل از اشخاص ذیل ایجاد می‌شود:

الف- معاون امور عمرانی استانداری به‌عنوان دبیر کارگروه

ب- فرمانده نیروی انتظامی استان

ج- شهردار شهر مربوط

د- فرماندار شهرستان مربوط

ه- نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مربوط استان حسب موضوع

ماده ۱۱- شهرداری‌ها عملکرد سه‌ماهه خود را به شورای هم‌تا گزارش نموده و شورای هم‌تا موظف است ضمن نظارت مستمر بر اجرای مفاد آیین‌نامه توسط شهرداری‌ها، عملکرد سه‌ماهه را به وزارت کشور (دبیرخانه شورای عالی) گزارش نماید. شورای عالی باید گزارش عملکرد شش‌ماهه استان‌ها را جمع‌بندی نموده و به ستاد ارسال نماید.

ماده ۱۲- وزارت کشور موظف است ضمن نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه و ارزیابی عملکرد شهرداری‌ها، شرایط لازم برای اعطای جایزه مدیریت حمل‌ونقل بار و مسافر درون‌شهری را فراهم و به ستاد گزارش نماید.

این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۷ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

اصلاح آیین‌نامه مدیریت حمل‌ونقل بار و مسافر در شهر و حومه

شماره ۴۲۲۸۲/۱۵۴۴۲

4/8/1388

اصلاح آیین‌نامه مدیریت حمل‌ونقل بار و مسافر در شهر و حومه

وزارت راه و ترابری - وزارت کشور - وزارت بازرگانی - وزارت تعاون

نظر به اینکه در تصویب‌نامه شماره ۴۲۲۸۲/ت/۶۱۵۸۵ ک مورخ ۱۳۸۸/۳/۲ که بر اساس متن پیشنهادی تنظیم و ابلاغ شده است، اشتباهاتی به شرح زیر صورت گرفته است، لذا مراتب برای اصلاح اعلام می‌شود:

- ۱- در بند (ث) ماده (۱) واژه «همگانی» و عبارت «شهری شهر» به واژه «مسافر» تبدیل می‌شوند
- ۲- در بند (خ) ماده (۱) قبل از واژه «شهرداری» عبارت «و مسافر» اضافه می‌شود
- ۳- در بند (د) ماده (۱) عبارت «(به نمایندگی از شهرداری)» حذف می‌شود
- ۴- در بند (ذ) ماده (۱) واژه «مسافر» بعد از عبارت «با هدف حمل‌ونقل» و عبارت «تحت نظر مؤسسه یادشده» قبل از واژه «فعالیت» اضافه می‌شود
- ۵- در ماده (۳) بعد از واژه «می‌تواند» عبارت «با توجه به شرایط شهر و تشکیلات حمل‌ونقل خود» اضافه و عبارت «مدیریت حمل‌ونقل و مسافر» به عبارت «مدیریت حمل‌ونقل بار و مسافر» اصلاح می‌شود
- ۶- در تبصره ماده (۳) واژه مدیریت «پایانه‌ها» حذف می‌شود
- ۷- در ماده (۴) بعد از عبارت «مقررات و قوانین مربوط» عبارت «که در قالب تبصره‌های (۱) و (۲) این ماده تأسیس شده و به ثبت رسیده یا

خواهند رسید» اضافه می‌شود

- ۸- در تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (۴) عبارت « ظرف شش ماه» به عبارت « ظرف دوازده ماه» تغییر می‌یابد
- ۹- در ماده (۵) بعد از عبارت « تشکیل‌های صنفی فعال» عبارت « از جمله آژانس‌ها و مؤسسات خودروی کرایه و مانند آن‌ها» و بعد از عبارت «اطلاعات مربوط را» عبارت «بنا به درخواست شهرداری هر شهر از کارگروه موضوع ماده (۱۰) این آیین‌نامه» اضافه می‌شود
- ۱۰- متن ماده (۷) به عبارت « تا زمان تدوین و ابلاغ ضوابط ایمنی حمل‌ونقل بار یا مسافر، آن بخش از آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های جاری مربوط به ایمنی حمل‌ونقل جاده‌ای بار یا مسافر که قابل استفاده در ایمنی حمل‌ونقل بار و مسافر در شهر حومه می‌باشد ملاک عمل است» تغییر می‌یابد
- ۱۱- در ماده (۸) بعد از عبارت « تشکیل شده و» عبارت « مطابق آیین‌نامه‌های انضباطی مربوط که برابر مقررات در مراجع ذیصلاح تصویب شده یا می‌شود» اضافه می‌شود
- در ماده (۱۰) بعد از عبارت « اجرای مفاد» عبارت « ماده (۵)» اضافه می‌شود و متن زیر به‌عنوان بند «هـ» به این ماده الحاق می‌شود
- «هـ- نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مربوط استان حسب موضوع

دبیر هیئت دولت - مجید دوستعلی